

ліцензійного договору, не мають ознак правовідносин, що регулюють виконання робіт або надання послуг.

Отже, враховуючи зазначене, винагороди, отримані згідно з договорами про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності та ліцензійним договором, не є базою для нарахування ЄСВ.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08.07.2010 р.
2. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.95 р. № 108/995-ВР.
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII.
4. Інструкція зі статистики заробітної плати від 13.01. 2004 року № 5.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 22 грудня 2010 р. №1170.
6. Цивільний Кодекс України від 16.01. 2003 року № 435-IV.

Доннік М.А.,

науковий керівник — **Шевченко Ю. А.**, старший викладач,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПОБУДОВУ ОБЛІКУ

Процес виробництва обов'язково передбачає понесення витрат. Саме тому, у сучасних умовах одним з напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємств є зменшення і оптимізація витрат. Але досить часто бажання максимально скоротити витрати підприємства призводить до негативних наслідків, зокрема: зменшення витрат на сировину може призвести до зниження якості готової продукції; скорочення адміністративних витрат може призвести до проблем у довгостроковому періоді. Щоб уникнути такої ситуації, багато підприємств концентрують свою увагу насамперед на скороченні непродуктивних витрат.

Досить давно питанням непродуктивних витрат та їх оптимізацією почали займатися закордонні вчені. Вважається, що перші

ідеї в цьому напрямку належали Генрі Форду, проте вони не знайшли свого розвитку в тогочасному суспільстві. Згодом питання виділення непродуктивних витрат і управління ними почав розглядати Таїті Оно, один з працівників компанії Toyota, у період післявоєнного відновлення Японії. У середині 1950-х років він почав будувати особливу систему організації виробництва, згодом названу «Виробнича система Toyota», або Toyota Production System (TPS), яка на заході стала відома як концепція «ощадливого виробництва», або Lean Production.

Ощадливе виробництво — концепція, яка заснована на неухильному прагненні до усунення всіх видів втрат, вона передбачає залучення в процес оптимізації бізнесу кожного співробітника і максимальну орієнтацію на споживача. Мета концепції ощадливого виробництва — позбутися всіх видів втрат і домогтися максимальної ефективності використання ресурсів.

Згідно даної концепції витрати класифікуються таким чином:

- 1) втрати через перевиробництво;
- 2) втрати через випуск дефектної продукції;
- 3) втрати часу через очікування;
- 4) втрати через непотрібні переміщення;
- 5) втрати через зайві етапи обробки;
- 6) втрати через зайві запаси;
- 7) втрати при непотрібному транспортуванні;
- 8) нереалізований творчий потенціал співробітників

Можна побачити, що дана класифікація включає не тільки прямі витрати ресурсів у звичному для нас розумінні (брак, понаднормові витрати), але й втрати внаслідок недосконалого технологічного процесу, або управлінських рішень і методів управління.

Щодо організації обліку витрат, то при впровадженні концепції «ощадливого виробництва» відпадає необхідність у використанні рахунку 24 «Брак у виробництві», адже, за умови налагодження усіх виробничих процесів, брак просто не буде виникати.

Також відпадає необхідність у рахунку 20 «Виробничі запаси», адже матеріали не зберігаються на складі, а прямо від постачальника надходять у виробничі підрозділи. Тому рахунки 20 «Виробничі запаси» і 23 «Виробництво» можуть бути об'єднані в один рахунок.

В ідеальних умовах, підприємство має можливість здійснення поставок своєчасно, точно та в необхідному обсязі. Це рівень, на якому компанія спроможна здійснювати виробництво та постачання відповідно до замовлень, які надходять. Таким чином, ви-

користання концепції «ощадливого виробництва» характеризується нульовими залишками за рахунками незавершеного виробництва та готової продукції.

Проте, на жаль, вітчизняні виробництва на даному етапі не можуть собі дозволити абсолютно відмовитися від формування страхових запасів. Але регулярне планування профілактичного техобслуговування, тісніша співпраця між виробничим та обслуговуючим персоналом, а також вибір та оцінка постачальників обладнання для зручності техобслуговування — ось відповідні дії, які можна застосувати для зменшення ризиків підприємства. Лише тоді, впровадження «ощадливого виробництва» і відмова від зайвої частки складських приміщень буде ефективною. А це в свою чергу призведе до зменшення витрат за рахунок: покращення якості поставок, скорочення бухгалтерського документообороту, зменшення витрат на утримання складських, скорочення транспортних витрат, зниження ризику морального старіння запасів.

Усунення усіх інших непродуктивних витрат не буде відображатися у бухгалтерських звітах, проте позначиться на потенціалі підприємства.

Список використаних джерел

1. *Кобиліух О. Я.* Ощадливе виробництво як концепція оптимізації виробничого та управлінського процесів / О. Я. Кобиліух, Г. М. Мельник // *Логістика : [збірник наукових праць]* / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; відповідальний редактор Є. В. Крикавський. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. — С. 43–49. — (Вісник Нац. ун-ту «Львів. політехніка»; № 749).

2. *Лисицин В. Д., Лисенко О. І., Вовк Ю. С.* Роль «ощадливого виробництва» в діяльності підприємства, 2009 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_1/Lisenko_109.htm.

3. *Вумек Д. П.* Бережливое производство: как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании : пер. с англ. / Д. П. Вумек, Д. Т. Джонс. — М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. — 473 с.

4. *Крот Ю. В.* Непродуктивні витрати: визначення та зміст / Ю. В. Крот // *Науковий вісник ЧДІЕУ*. — 2011. — № 4. — С. 211–216.